

Hjulby læsseprofil

Af Jacob Jespersen

En dag mens vi kiggede på det, der skulle blive til Hjulby, faldt snakken på, at der slet ikke var ét eneste læsseprofil på anlægget. Og da der har været noget snak om, at der skal være et savværk, tømmerhandel eller lignende, måtte der jo være et læsseprofil!

I en vildfarelse kom jeg til at sige, at det kunne da ikke være så stort et besvær at lave sådan et. Den slags siger man ikke ustraffet! Jeg blev straks opfordret til at lave et, og det ville jo ikke være så godt at snakke udenom.

Der blev fundet en tegning frem, endda i den rigtige målestok, så det var jo lige at gå til. Så'n da...

Det var meningen helt fra start, at stolperne skulle føres så langt ned, at de kunne anbringes i anlægspladen. Men så skal man altså bare huske at lægge alt det til, som skal være under ballasten – og ikke kun det halve. Så jeg måtte til at lave nogle nye. Det var nu heller ikke så slemt, for der er brugt skinneprofiler.

I hjørnerne er profilet forstærket med en skråstiver, som er et skinnestykke, hvor selve skinnehovedet er filet eller skåret væk. Jeg filede for at få stykket under skinnehovedet til at passe så godt som muligt efter tegningen. Nu skal der være et stykke, som stiveren kan skrues eller boltes fast med. Det er et stykke, hvor kun skinnefoden er tilbage.

Nu er det sin sag at lodde skinnestumper sammen uden brug af en lære. Så efter at have fumlet en aften med at lodde, lavede jeg en loddelære, da jeg kom i klubben igen. Og hvilken forskel! Nu kunne jeg næsten lodde det sammen med den ene hånd i baglommen. Sådan følte det i hvert fald.

Læren er lavet af en krydsfinerplade, hvor profilets inderside er tegnet op. Derefter er der boret huller til metalstifter, som er til at lægge skinnestykkerne op mod, når de skal loddet sammen. Jeg tog nogle tøjklammer af træ og savede det yderste stykke af, så de blev flade. Så kunne de bedre holde skinnestykkerne på plads, mens de blev loddet. Efter selve den ydre ramme var loddet sammen, lod jeg den ligge, mens jeg fik skråstiverne baksat på plads. De blev også loddet fast.

Nu var jeg kommet så langt, at det var tid til det mere detaljerede. Klubben havde fået fat i en hel masse småting til detaljering, blandt dem nogle bolthoveder og møtrikender. Dem blev jeg straks varm på. Det måtte jo se mere spændende ud, når der er sådan nogle på. Jeg skyndte mig at få dem raget til mig og gav mig til at finde ud af, hvordan de bedst kunne blive sat på. De skal jo sidde ordentligt, for ellers falder hele det gode indtryk til jorden.

*Så er der gjort klart til arbejdet.
Foto: Jesper Jacobsen.*

Jeg blev enig med mig selv om, at det nok var bedst at bore små huller, som skulle fungere som en lære, så bolt og møtrik kom til at sidde pænt på hver sin side af hullet. Til det brugte jeg et 0,5 mm bor. Nu var der bare det ved det, at de hersens bolte var støbt i messing og sad på en "pind" som var tæt på 1 mm. Pinden var alt for tyk, så den måtte files ned til en mere passende tykkelse. Jeg har ingen drejebænk, og hvis jeg havde, er mine færdigheder alligevel ikke noget at prale af (jeg kan lige så godt sige det selv).

Jeg overvejede at lodde dem på. Det kunne jeg måske nok, men i stedet købte jeg 10-sekunders lim i gel-form. Det fungerer ganske udmærket. Jeg lagde en klat lim på en træpind og duppede så en bolt i klatten – naturligvis holdt jeg på boltens med en pincet. Det ville se tåbeligt ud at klistre en masse bolthoveder fast til fingre!

Da alle bolthoveder var på plads, skulle der efter tegningen hænge nogle dimser i nogle kæder. Det er disse dimser, der udgør selve profilet. Egentlig er det vist bare nogle jernbånd, der er skåret til på den rigtige måde og svejset sammen. De er derefter hængt op i kæder. I 1:45 er det meget små kæder, og dem, der var i

(fortsættes)

(fortsat)

klubbens gemmer, kunne vel nok bruges som ankerkæde til et pænt stort skib... Så det var en tur ned til guldsmeden og anskaffe noget, der passede bedre i størrelsen. Jeg havde ingen anelse om, hvad den slags koster, så det var med hjertet i halsen, at jeg ventede på regningen – og

Bolte og møtrikker loddet, limet og klar til maling! Foto: Jesper Jacobsen.

blev noget overrasket over, at det kun kostede en flad 50'er for en halv meter 1 mm-kæde. Og så er det sølvkæde, som kan loddes på.

Til selve profilerne, som hænger i kæderne, fandt jeg en messingstrimmel, som blev tilpasset efter tegningen. Først

prøvede jeg at samle det af enkelte stykker, men det gik slet ikke. Når jeg havde loddet to stykker sammen og ville lodde det tredje på, gik de to første fra hinanden igen. Også i 6. forsøg. Så det endte med, at jeg malte de tre stykker op og lavede et stykke på den fulde længde, som blev savet næsten igennem, bukket i den rette vinkel og loddet, så det holdt formen. Nu skulle der sættes kæder på, og efter tegningen skulle de hænge mod hinanden. Smallest foroven. Det går bare ikke i model, for kæderne er tunge end profilet, så det kommer til at hænge helt skævt. Der var ikke andet at gøre end flytte kæderne, så de kom til at hænge lige ned. Det kom de så til efter lidt møje og besvær.

På siderne hænger der nogle svingere. De er til det sideværts profil. Det er meningen, at de skal sidde i hængsler, så de ikke brækker af, hvis noget støder på dem, når man kører en vogn gennem læsseprofilet. De er lavet af den samme dimension som de øverste profiler i kæderne. De er bare hængslet. Til at begynde med ville jeg lave små hængsler, så de blev bevægelige. Men efter jeg havde brugt flere dage på at file og save i en kanyle, som jeg havde fået på apoteket, tog jeg et stykke messingtråd og brugte som attrap for et hængsel. Tre strimler blev klippet til og loddet sam-

men, så de passede med tegningen. Næsten, men ikke noget, der har betydning for vognenes frie passage.

Da det endelig var færdig og klar til at blive malet, købte jeg spramaling. Jeg havde hørt, at der skulle grundes først, for at malingen bedre kunne sidde fast. Når jeg valgte at spraymale i stedet for at bruge pensel, var det af den grund, at jeg ikke havde lyst til at sidde og lave streger i malingen. Nu har jeg ikke nogen malekabine, så det foregik ude på altanen mod en udrangeret gulvspand, som var fyldt med vand for at fange bare noget af det, der ikke kom til at sidde på læsseprofilet.

Ikke ryste på hænderne, ellers – knæk! Foto: Jesper Jacobsen.

Jeg havde fundet frem til, at galgen, som profilerne er monteret på, skulle have en farve, der minder om specialvognsgul. Selve profilerne skulle have en farve, der minder om den, som grunderen har. Så profiler og kæder er kun grundet! For at hjælpe lidt på tørretiden, fandt jeg en hårtørrer frem og tørrede malingen med. Det sparede lidt tid.

Da jeg havde det færdige profil med, hjalp Bengt mig med at plante herligheden. Men det var da også kun lige, at stængerne var lange nok til montage. De kunne sagtens have været længere, så det skal jeg huske, hvis jeg kommer til at være for åbenmundet igen. Muligheden foreligger, for der skal vist også være læsseprofiler på flere af stationerne på anlægget. Og der skal også bruges kulkraner på nogle af kulgårdene, så dér er der også flere spændende opgaver.

Det færdige profil – ikke dårligt af en begynder. Foto: Jesper Jacobsen.

